

Foreslået nyere litteratur til læsning om familierådslagning pr. april 2016

Listen er udarbejdet af samordner under Helbo Consult, Maria Kiilerich Andersen

KAPITELBIDRAG I BØGER

Max Kreuzer og Niels Rosendal Jensen (red.) 2014:

Familysupport – Empowerment af forældre i internationalt perspektiv, Aarhus Universitetsforlag

- Heri kapitlet: *Tag familien med på råd – Familierådslagning som en beslutningsmodel* af: Jytte Faureholm
Beskriver familierådslagning som metode i familiearbejde. Dens ophav, praksis (kronologisk og detaljeret) og behandler metodens anvendelse i Danmark. Effekten af familierådslagning forklares grundigt med udgangspunkt i empowermentbegrebet i socialt arbejde og med henvisning til en større evaluering lavet i 2005 (Rasmussen og Hansen - se nedenfor). Herunder den positive effekt af borgerinddragelse og medindflydelse. Faureholm forklarer med udgangspunkt i resultaterne af evalueringen fra 2005, hvordan familierådslagning bidrager til en demokratisering af det sociale arbejde, og hvordan denne demokratiseringsproces højner forståelsen og heraf samarbejdet mellem borger og myndighed, hvor myndighed i højere grad fremmotiverer ressourcer frem for fastholder klientgørelse.

Rasmussen, B. M. & Hansen, Th. H. 2002:

En beslutningsmodel med meget mere: En undersøgelse af "Det danske forsøg med Familierådslagning", UFC Børn og Familier

BØGER

Sveinung Horverak (red.) 2009:

Familieråd og nettverksråd, Universitetsforlaget

- *Solid indføring i metoderne Familierådslagning og Netværksråd – retningslinjer og praksis. Bogen tager teoretiske favntag med centrale begreber inden for metoderne såsom: empowerment, styrkeperspektiv, social kapital, medbestemmelse. Der peges på muligheder såvel som udfordringer, og det diskuteres hvordan metoder, der sigter mod mest mulig selvbestemmelse, kan integreres i et bureaukratisk system.*

Astrid Stranbu 2011: Kap 5 “Familieråd som modell og beslutningsprocess” i:

Barnets deltagelse: hverdaglige og vanskelige beslutninger Universitetsforlaget

- *Bogen tager fra en fagpædagogisk/didaktisk vinkel fat i det forhold, at børn får stigende*

medindflydelse og inddrages i mangeartede beslutningsprocesser som en meningsberettiget aktør. Dette som et resultat af en øget demokratiseringsproces i det sociale arbejde og i familielivet. Målet med bogen er at diskutere og demonstrere, hvordan man kan gennemføre øget deltagelse og samtidig praktisere bevidsthed om barnets rolle, grænser og hvad der er i sidste ende er det bedste for barnet. Familierådslagning bliver brugt som case i bogen. Stranbu redegør kritisk for undersøgelser med fokus på børns deltagelse i FRS, og fremlægger belæg for det synspunkt, at det vedblivende er nødvendigt med mere oplæring i, hvordan man sikrer sig, at børn reelt bliver hørt, og endnu vigtigere - selv står tilbage med oplevelsen af at være blevet både hørt og passet på i. At de reelt har haft den centrale plads i FRS som metoden tilsigter i Norge.

RAPPORTER

Karen J Skaale Havnen og Øivin Christiansen 2014:

Om familieråd, erfaringer og effekter - Regionalt kunnskapssenter for barn og unge (RKBU Vest), Uni Research Helse, Barneungdoms- og familiedirektoratet

- *En grundig og tidsaktuelt norsk rapport som samler og diskuterer erfaringer med FRS. Rapporten afdækker, hvordan dokumentation og forskning omkring FRS placerer sig indenfor forskellige temae, og dermed hvor der er behov for mere dybgående undersøgelser af effekten af FRS. FRS forgrener sig internationalt ud i to grupper. FRS fra New Zealand, som mange lande i Europa har inkorporeret, og så FGC (Family Group Conferencing), som er mest anvendt i Nordamerika. De væsentligste forskellige mellem de to varianter er brugen af privat familietid, barnets deltagelse og brugen af opfølgende familieråd. Den opsamlede viden og erfaring om FRS og FGC er på mange områder overlappende og tvetydig, modelpålideligheden dermed ret ugenemsigtig, hvorfor det er rapportens formål gn. grundig litteratursøgning at påvise variationer i både praksis og dokumentation, og derved afdække behovet for forskning indenfor forskellige aspekter af FRS. Ud af rapportens tilblivelse er dermed også frem kommet en udførlig aktuel litteraturliste.*
-

ARTIKLER

Svanhild Vik 2009:

Familieråd i Norge - fra trylleformel til realisme I:

Tidsskriftet Norges barnevern, Bind 86, Hæfte 3, Side 172 - 182, Universitetsforlaget

- Artiklen redegør for, hvordan familierådslagning opfylder præmisserne (4 krav) for at etablere et fornuftigt og effektfuldt samtalerrum omkring en kompleks familie/børne problematik. Den redegør for børns evne til at deltage omkring beslutningsprocesser, og hvordan myndighedssystemet generelt undervurderer børns evner og lyst til inddragelse. Artiklen tager udgangspunkt i familierådslagning i Norge, som er et forgangseksempel på inddragelse af børn i familiesager, bla. gennem en national forankret implementering af metoden FR i det statslige 'barnevernet'.

Crea, Thomas M; Berzin, Stephanie C 2009:

Family Involvement in Child Welfare Decision-Making: Strategies and Research On Inclusive Practices

i: Journal of Public Child Welfare, Bind 3, Hæfte 3, Side 305 – 327

- Artiklen redegør for familierådslagninger som én ud af (i denne artikel) 3 nyere ressourceorienterede tilgange i familiearbejde internationalt. Behandler FR som metode, for og imod metoden samt dilemmaer, og ikke mindst en fin (skematiseret) nyere opgørelse over resultater med FR. Overvejende positive resultater i USA særligt på effekten af styrkede familierelationer efter FRS. Artiklen berører en kritik FRS metoden har fået for manglen af opfølgende møder efter selve FRS, samt dilemmaer ved at involvere gerningsmænd/familiemedlemmer, der har udøvet overgreb/magtmissbrug i FRS. Artiklen diskuterer et behov for flere evidensbaserede undersøgelser, der i højere grad formår at forbinde FRS processens elementer med evidens af effekt/resultater.

Nyhedsmagasinet Danske Kommuner nr. 34 / 2010

Råderummet: Sorø tøjler udgifterne til utsatte børn og unge

- Case med FRS erfaringer fra Sorø

De Jong, Gideon; Schout, Gert 2011:

Family group conferences in public mental health care: An exploration of opportunities : International Journal of Mental Health Nursing, Bind 20, Hæfte 1, Side 63 – 74:
Blackwell Publishing Asia

- Tager fat i metodiske fordele ved at tage familierådslagning i anvendelse indenfor psykiatrien (mental care). Herunder hvordan familierådslagning i et bredere perspektiv er med til at modellere en øget social ansvarlighedsfølelse i familierne. Hvordan samordner optræder som en rollemodel for godt medborgerskab. Der argumenteres for, at der, pba. studie i Holland, er behov for at øge brugen af familierådslagninger. Bla. ud fra det faktum at mange psykisk syge ikke selv opsøger/tager imod den hjælp/offentlige omsorg, de har brug for. Studiet konkluderer, at der er udbredt

konsensus blandt brugere om, at brugen af familierådslagninger nedsætter antallet af tvangsmæssige myndighedsbaserede foranstaltninger.

Nyhedsmagasinet Danske Kommuner nr. 13 / 2011:

Råderummet: Styringsfokus styrker fagligheden

- Case fra erfaringer med FR i Fåborg Kommune

Morris, Kate 2012:

Thinking Family? The Complexities for Family Engagement in Care and Protection (Kan lånes gennem bibliotek.dk). British Journal of Social Work, 42, pp. 906-920.

- *Familiers egne ressourcer og engagement er i stigende fokus i det engelske myndighedssystem og lovgivning. Artiklen behandler kritisk engelske myndigheders forståelser af utsatte familier med behov for offentlig intervention. Redegør for hvordan socialarbejdernes negative forståelser ofte er til hinder for forandring tilvejebragt af familier selv (Family group conferences (FGC) og Family group decision making (FGDM). Der mangler grundlæggende viden om utsatte familiers liv og oplevelser af at være familie og have udfordringer. Det bliver en strukturel mental barriere i det offentlige engelske myndighedssystem for at delagtiggøre familier i forandringsprocesser. Den empiriske viden tilvejebragt fra familierådslagninger skal i højere grad integreres i det sociale arbejde.*

Toril Jensen, Renee Thørnblad, Astrid Strandbu og Amy Holtan 2014:

Saksbehandleres dilemmaer - utfordringer vedrørende barns deltagelse i familieråd om fosterhjem i:
FONTENE Forskning, 1/2014 årg. 7 s. 69-81

- *Artiklen bygger på et pågående forskningsprojekt, der følger Barne- Ungdoms- og Familiydirektoratets nationale implementering af FRS, i sager hvor et barn ikke kan bo hos sine forældre. En hovedudfordring er balance mellem barnets ret til medvirkning og beskyttelse. Begreberne 'skærmning', 'forventningsbrud', 'loyalitetskonflikt', 'fag vs. demokrati' og 'tidspres' er genstande for nærmere analyse. Artiklen når frem til at pege på, at FRS som model og metode bør videreudvikles med klarere krav til meningsarbejdet sammen med barnet forud for selve rådslagningen.*

Artikel bragt i Kristeligt Dagblad 22. februar 2014:

Familierådslagninger giver bedre og billigere løsninger

- Artiklen fokuserer på den voksende opmærksomheden og efterspørgsel der er på familierådslagninger i Danmark. Fåborg-Midtfyn Kommune er blevet superbruger og egne brugerundersøgelser påviser, at investeringen giver gode resultater i familierne.

PP PRÆSENTATIONER TILGÆNGELIGE ONLINE

http://www.bufdir.no/Arrangementer/arkiv/Familierad_og_medvirkning/

- PP slides fra nordisk konference i Norge november 2015 arrangeret af Barne-ungdoms - og familiedirektoratet. PP præsentation af bla. Øivin Christiansen om 'Forskningskunnskab om familieråd' omhandlende resultaterne præsenteret i ovenfor nævnte rapport af samme forfatter.